

	Назив предмета:	Увод у општу лингвистику		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
	Обавезни	1.	3	2+0

Студијски програми за које се организује:	
Српски језик и књижевност	
Условљеност другим предметима:-	
Циљеви изучавања предмета:	
Овладавање основним знањима из опште лингвистике	
Исходи / резултати учења (стечена знања):	
Студенти ће овладати основним знањима из области опште лингвистике.	
Име и презиме наставника и сарадника: доц. др Мијана Кубурић Мацура	
Методе наставе и савладавања градива:	
предавања	
Садржај предмета:	
Припремна недјеља	Припрема и упис семестра
I недјеља	Лингвистика и њен предмет. Мјесто језика у људском животу. Језик и други системи комуникација. Језик – говор – језичка дјелатност. Језик и мисао. Језик и стварност.
II недјеља	Општа лингвистика и лингвистика појединачних језика. Типови класификација језика. Распрострањеност језика (језичка слика свијета). Језичке универзалије.
III недјеља	Развој мисли о језику. Деструктурални, структурални, трансформационо-генеративни и постструктурални период.
IV недјеља	Језички систем и језичка структура. Језички знак. Ознака и означено. Синтагматски и парадигматски односи. Синхронија и дијахронија. Хијерархија језичких нивоа. Општелингвистичка и граматичка терминологија.
V недјеља	Фонетика и фонологија. Глас, фонема, алофон и факултативна варијанта фонема. Дистинктивна обиљежја. Фонолошке опозиције. Прозодија. Графологија. Читање и писање.
VI недјеља	Морфологија, морфоматика и морфонологија. Врсте морфема. Морфем и морфологија. Морфолошка, творбена и морфемска анализа. Морфофонем.
VII недјеља	Синтакса. Синтаксичке јединице: синтаксема, синтагма, реченица и везани текст. Синтагматски и парадигматски односи у синтакси. Врсте синтаксе: традиционална, структурална, функционална и трансформационо-генеративна синтакса.
VIII недјеља	Лексикологија. Ријечи и лексеме. Структура рјечника.
IX недјеља	Семантика. Врсте семантичких јединица. Семант. компонента. Семант. односи на разним нивоима језичке структуре. Семантички трокут. Врсте значења и њихова условљеност.
X недјеља	Прагматика. Говорни чинови. Структура разговора и текста.
XI недјеља	Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Језичка норма и стандардизација. Књижевни језик. Функционално диференцирање и језичка култура.
XII недјеља	Језичка испитивања до 19. вијека: Језичка испитивања у античкој Грчкој. Индијска граматичарска школа.
XIII недјеља	Језичка испитивања у 19. вијеку: Први компаративисти. Хумболтизам у лингвистици. Младограматичари.
XIV недјеља	Језичка испитивања у 20. вијеку: Прогресивне славистичке школе. Фердинанд де Сосир. Женевска школа. Фонолошка епоха у лингвистици. Прашка школа. Копенхашка школа.
XV недјеља	Генеративни приступ језику. Ноам Чомски.

Оптерећење студента на предмету:

Недјељно

2+0

У семестру

30+0

Студенти су обавезни да похађају наставу и вјежбе.

Обавезна литература:

Ранко Бугарски, *Увод у општу лингвистику*, Београд (цјелине 1–11 из садржаја предмета)
Милка Ивић, *Правци у лингвистици*, Београд (цјелине 12–15 из садржаја предмета)

Додатна литература:

Смиљка Васић, *Психолингвистика*, Београд, 1994.
Дејвид Кристал, *Кембричка енциклопедија језика*, Београд, 1996.
Милорад Радовановић, *Социолингвистика*, Нови Сад, 1986.
Џон Серл, *Говорни чиновни*, Београд, 1992.
Фердинанд де Сосир, *Општа лингвистика*, Београд, 1977.
Дубравко Шкиљан, *Поглед у лингвистику*, Загреб, 1985.

Облици провјере знања и оцјењивање: колоквијуми и писмени испит

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: доц. др Мијана Кубурић Мацура

Напомена: